

Xây dựng hồ sơ học tập sử dụng trong đánh giá học sinh tiểu học

Trần Dương Quốc Hòa

Email: hoatdq@dnp.edu.vn
Trường Đại học Đồng Nai
Số 4, Lê Quý Đôn, Tân Hiệp,
thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, Việt Nam

TÓM TẮT: Đánh giá qua hồ sơ học tập là một phương pháp đánh giá cho phép học sinh được tham gia tích cực vào toàn bộ quá trình đánh giá, phát huy khả năng tự đánh giá trong các hoạt động học tập. Tiến trình đánh giá theo phương pháp này bao gồm hai giai đoạn là xây dựng và đánh giá, trong đó xây dựng hồ sơ học tập được xem là giai đoạn trọng tâm. Bài viết làm rõ quy trình xây dựng hồ sơ học tập sử dụng trong đánh giá học sinh tiểu học. Một minh họa cụ thể về việc xây dựng hồ sơ học tập để đánh giá sự tiến bộ của học sinh tiểu học cũng đã được thực hiện như là một mẫu tham khảo cho giáo viên tiểu học khi áp dụng phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập trong quá trình dạy học.

TỪ KHÓA: Hồ sơ học tập, đánh giá và học tập, học sinh tiểu học.

→ Nhận bài 03/3/2022 → Nhận bài đã chỉnh sửa 21/4/2022 → Duyệt đăng 15/8/2022.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12210809>

1. Đặt vấn đề

Thông tư số 32/2018/TT - BGDĐT (Thông tư ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông), Thông tư số 27/2020/TT - BGDĐT (Thông tư ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học) do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành đã tác động trực tiếp đến nội dung và phương pháp đánh giá học sinh tiểu học, tập trung vào đánh giá phẩm chất, năng lực của học sinh. Đánh giá theo hướng phát triển năng lực học sinh không chỉ xem xét hoạt động đánh giá theo hướng đánh giá kết quả học tập (Assessment of learning) mà còn là đánh giá vì học tập (Assessment for learning), đánh giá là học tập (Assessment as learning). Đặt trọng tâm vào việc giúp học sinh được tham gia vào quá trình đánh giá, có khả năng tự đánh giá, đánh giá qua hồ sơ học tập là một phương pháp hữu hiệu cho phép tạo bức tranh toàn cảnh về hoạt động học tập của mỗi cá nhân học sinh ở các khía cạnh khác nhau, cho phép mỗi học sinh nhìn thấy được sự tiến bộ của bản thân. Phương pháp này cũng đã được đề cập trong Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT như là một trong những phương pháp hỗ trợ tốt việc đánh giá quá trình học tập của học sinh. Tuy nhiên, hiện nay vẫn chưa có bất kỳ định hướng hay hướng dẫn cụ thể nào cho việc thực hiện phương pháp này tại các trường tiểu học. Điều này có thể khiến phương pháp này chỉ tồn tại trong thông tư mà không thực sự tồn tại hiệu quả trong thực tiễn. Tiến trình đánh giá hồ sơ học tập thường được phân chia thành hai giai đoạn là xây dựng và đánh giá, trong đó giai đoạn xây dựng hồ sơ học tập được xem là giai đoạn trọng tâm, quyết định lớn đến sự thành bại của phương pháp đánh giá hồ sơ học tập. Bài viết này làm rõ quy trình xây dựng hồ sơ học tập cùng minh họa cụ thể như là một gợi ý cho việc thực

hiện phương pháp này ở trường tiểu học.

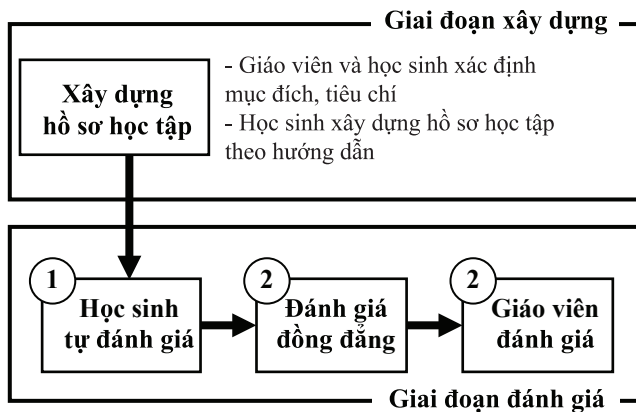
2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập

Đánh giá qua hồ sơ học tập là phương pháp đánh giá trong đó giáo viên cùng học sinh thực hiện quá trình xây dựng hồ sơ học tập theo một hoặc một số mục tiêu dạy học nhất định và sử dụng nó để phân tích, đánh giá các khía cạnh liên quan đến hoạt động học tập của học sinh. Đánh giá qua hồ sơ học tập cung cấp thông tin đánh giá dưới dạng các sản phẩm có thể quan sát trực tiếp và các bằng chứng dễ hiểu liên quan đến sự tiến bộ trong hoạt động học tập của học sinh [1].

Việc đánh giá hồ sơ học tập của học sinh được tiến hành ở ba mức độ cơ bản sau: 1) Học sinh tự đánh giá hồ sơ học tập của bản thân (tự đánh giá); 2) Bạn học đánh giá hồ sơ học tập của nhau (đánh giá đồng đẳng); 3) Giáo viên đánh giá hồ sơ học tập của học sinh. Tiến trình đánh giá qua hồ sơ học tập thường được phân chia thành hai giai đoạn: Xây dựng và đánh giá. Trong kiểm tra đánh giá hoạt động học tập của học sinh tiểu học thông qua hồ sơ học tập, giáo viên cần thực hiện cả ba mức đánh giá và có thể xem n=ba mức độ đánh giá này như là ba bước của giai đoạn đánh giá trong tiến trình thực hiện phương pháp đánh giá hồ sơ học tập (xem Hình 1).

Hồ sơ học tập được xem là công cụ chính trong phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập. Hồ sơ học tập (Portfolio) là một bộ sưu tập có hệ thống và có mục đích các bằng chứng phản ánh sự thành công, tiến bộ và nỗ lực của học sinh ở một hoặc nhiều khía cạnh trong một khoảng thời gian nhất định [2], [3]. Cần nhấn mạnh rằng, đo lường quá trình học tập và phát triển theo thời

Hình 1: Tiến trình thực hiện phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập

gian là hai yếu tố cốt lõi của hồ sơ học tập.

Hồ sơ học tập được xem như là chứng cứ được thu thập để thể hiện hành trình học tập của mỗi học sinh theo thời gian và để chứng minh khả năng của mỗi học sinh [4], [5]. Hồ sơ học tập cho biết: Học sinh đã học được những gì và đã học như thế nào; cách học sinh suy nghĩ, đặt câu hỏi, phân tích, tổng hợp, sáng tạo và cách học sinh tương tác với những người khác. Thông qua hồ sơ học tập, giáo viên có thể đưa các đánh giá về quá trình học tập, sự tiến bộ về kiến thức, kỹ năng, phẩm chất, năng lực của học sinh. Về cấu trúc, một hồ sơ học tập cơ bản bao gồm:

- *Phần giới thiệu*: Bao gồm: Trang bìa; Thông tin tóm tắt về học sinh; Bản định hướng (mục tiêu học tập, nhiệm vụ học tập, các minh chứng cần thu thập).

- *Bộ sưu tập các minh chứng*: Chứa các sản phẩm được lựa chọn, các sản phẩm này thường được gắn thêm các chú thích (chẳng hạn, chú thích về bối cảnh hay lí do lựa chọn chúng,...).

- *Thang đánh giá*: Các sản phẩm trong bộ sưu tập các minh chứng của hồ sơ học tập rất phong phú, có thể là: 1/ Nhật kí học tập của học sinh; 2/ Các hình ảnh, file âm thanh, file video về các hoạt động học tập của học sinh; 3/ Các bài tập, bài kiểm tra, các bài thực hành, sản phẩm học tập cá nhân hoặc nhóm, các bản báo cáo; 4/ Các phiếu đánh giá nhận xét của giáo viên, phiếu tự đánh giá của học sinh, phiếu đánh giá đồng đẳng (đánh giá lẫn nhau giữa các học sinh), các nhận xét, bình luận của giáo viên khác hoặc của phụ huynh học sinh; 5/ Các giấy chứng nhận, văn bằng, chứng chỉ liên quan đến hoạt động học tập của học sinh;...

Phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập có thể hỗ trợ tốt hoạt động đánh giá của giáo viên trong bối cảnh thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 ở tiểu học hiện nay. Cung cấp thông tin nhất quán, liên tục, xác đáng, có minh chứng về sự tiến bộ của học sinh trong suốt quá trình học tập và cho phép các em tham gia tích cực vào toàn bộ quá trình đánh giá là những ưu

điểm của phương pháp này. Tuy nhiên, đánh giá qua hồ sơ học tập cần được thực hiện liên tục trong suốt quá trình học tập của học sinh, do đó tốn nhiều thời gian cho cả giai đoạn xây dựng lẫn đánh giá. Kế hoạch cụ thể và sự chuẩn bị chu đáo cho các bước của tiến trình thực hiện từ giáo viên là điều kiện tiên quyết để phương pháp này thành công khi triển khai vào trong các lớp tiểu học.

2.2. Xây dựng hồ sơ học tập sử dụng trong đánh giá học sinh tiểu học

2.2.1. Quy trình xây dựng hồ sơ học tập

- *Bước 1: Xác định mục tiêu học tập và các nhiệm vụ học tập tương ứng*

Căn cứ vào mục tiêu dạy học và yêu cầu cần đạt của chương trình, giáo viên giúp học sinh xác định mục tiêu học tập và các nhiệm vụ học tập tương ứng. Lưu ý, trước khi giúp học sinh xác định mục tiêu và các nhiệm vụ học tập, giáo viên cần thông báo về mục đích của hồ sơ học tập sẽ xây dựng và nên hướng dẫn học sinh viết mục đích của hồ sơ học tập dưới dạng một tuyên bố. Việc tự viết lại mục đích của hồ sơ học tập sẽ giúp học sinh ý thức hơn về vai trò và trách nhiệm của mình trong quá trình xây dựng hồ sơ học tập.

- *Bước 2: Xác định danh mục các minh chứng sẽ thu thập*

Căn cứ vào mục tiêu học tập và các nhiệm vụ học tập tương ứng đã xác định, giáo viên và học sinh xác định danh mục các minh chứng cụ thể sẽ thu thập để đưa vào hồ sơ học tập. Giáo viên nên tạo điều kiện để học sinh được chia sẻ, trao đổi về các minh chứng em sẽ thu thập và trình bày về lí do lựa chọn của các em. Giáo viên là người điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp (nếu cần thiết). Sau khi thực hiện xong bước 1 và bước 2, học sinh sẽ xây dựng được bản định hướng cho hồ sơ học tập của mình. Bản định hướng sẽ bao gồm các nội dung cơ bản sau: 1) Mục đích của hồ sơ học tập; 2) Mục tiêu học tập; 3) Các nhiệm vụ học tập; 4) Các minh chứng cần thu thập. Giáo viên khuyến khích học sinh cá nhân hóa bản định hướng này bằng các hình thức trình bày khác nhau hoặc thể hiện thêm một số nội dung khác, chẳng hạn như thêm vào một hình ảnh, một câu nói thể hiện quyết tâm của mình...

- *Bước 3: Thiết lập thang đánh giá*

Ở bước này, giáo viên và học sinh thống nhất các tiêu chí đánh giá, đồng thời thiết lập các phiếu đánh giá sẽ sử dụng. Các tiêu chí đánh giá cũng như các phiếu đánh giá sẽ được thiết lập để đánh giá hai nội dung sau:

- (1) Đánh giá việc xây dựng hồ sơ học tập của học sinh, bao gồm: Số lượng các minh chứng đã thu thập; chất lượng các minh chứng đã thu thập; việc sắp xếp các minh chứng trong hồ sơ học tập.

- (2) Đánh giá một khía cạnh (hoặc các khía cạnh) cụ

thể liên quan đến hoạt động học tập của học sinh được thể hiện qua hồ sơ học tập: Căn cứ vào mục tiêu dạy học và yêu cầu cần đạt của chương trình, giáo viên thống nhất với học sinh các tiêu chí đánh giá cụ thể cho khía cạnh (các khía cạnh) đã xác định ban đầu.

Các phiếu đánh giá này sẽ được sử dụng ở tất cả các bước của giai đoạn đánh giá, gồm: Tự đánh giá của học sinh, đánh giá đồng đẳng, giáo viên đánh giá.

▪ *Bước 4: Xây dựng và hoàn thiện hồ sơ học tập*

Học sinh sử dụng các hướng dẫn cụ thể và các tiêu chí đánh giá đã được thống nhất để xây dựng và hoàn thiện hồ sơ học tập của mình. Ở bước này, giáo viên nên định hướng cho học sinh một số công việc cần thực hiện như sau:

- Lên ý tưởng và tự thiết kế hình dạng hồ sơ học tập của mình;
- Thiết kế trang bìa và phần thông tin tóm tắt về bản thân;
- Trình bày (hoặc thiết kế lại) bản định hướng cho hồ sơ học tập;
- Thu thập, lựa chọn các minh chứng cần đưa vào hồ sơ học tập (dựa vào bản định hướng) và sắp xếp chúng một cách gọn gàng, ngăn nắp, khoa học, sáng tạo.

2.2.2. Minh họa việc xây dựng hồ sơ học tập sử dụng trong đánh giá học sinh tiểu học

Để minh họa việc xây dựng hồ sơ học tập, ta xem xét một bối cảnh sau: Một trong những mục tiêu dạy học ở cấp Tiểu học là giúp học sinh có năng lực tự chủ và tự học, sáu khía cạnh của năng lực này bao gồm: Tự lực; Tự khẳng định và bảo vệ quyền, nhu cầu chính đáng; Tự điều chỉnh tình cảm, thái độ, hành vi của mình; Thích ứng với cuộc sống; Định hướng nghề nghiệp; Tự học, tự hoàn thiện. Giáo viên muốn đánh giá sự tiến bộ của các học sinh trong lớp trên khía cạnh “Tự học, tự hoàn thiện” bằng phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập (Lưu ý rằng, trong bài viết này, tác giả chỉ đề cập đến một khía cạnh của năng lực tự chủ và tự học để phục vụ cho mục đích minh họa. Khi vận dụng vào thực tế, giáo viên cần mở rộng trên cả sáu khía cạnh của năng lực tự chủ và tự học; lúc này mỗi khía cạnh sẽ là một thư mục riêng trong hồ sơ học tập của học sinh).

▪ *Bước 1: Xác định mục tiêu học tập và các nhiệm vụ học tập tương ứng*

Đầu tiên, giáo viên thông báo về mục đích xây dựng hồ sơ học tập và hướng dẫn học sinh viết tuyên bố về mục đích của hồ sơ học tập, chẳng hạn: “Em muốn mọi người thấy được tiến bộ của em ở khả năng tự học, tự hoàn thiện qua hồ sơ học tập này” hay “Hồ sơ học tập này cho thấy sự cố gắng của em để phát triển khả năng tự học, tự hoàn thiện”. Tiếp theo, giáo viên căn cứ vào mục tiêu dạy học và yêu cầu cần đạt để giúp học sinh xác định: 1) Mục tiêu và học tập; 2) Các nhiệm vụ học

tập tương ứng. Cụ thể như sau:

- *Mục tiêu học tập*: Học sinh có thể: Tổng kết và trình bày được những điều đã học; Nhận ra và sửa chữa sai sót qua lời nhận xét của thầy cô; Tự củng cố và mở rộng hiểu biết thông qua việc học hỏi thầy cô, bạn bè và người khác; Học tập và làm theo những gương người tốt.

- *Nhiệm vụ học tập*: Tóm tắt những điều đã học bằng các hình thức phù hợp và chia sẻ với bạn bè, thầy cô và những người khác; Thực hiện các sửa chữa dựa trên nhận xét của thầy cô trong các hoạt động học tập; Trao đổi với bạn bè, cha mẹ và những người khác về những gì đã học được; Tìm hiểu thêm các thông tin liên quan đến nội dung bài học bằng cách đặt câu hỏi với thầy cô, bạn bè và những người khác; Tìm hiểu về những gương người tốt và áp dụng những điều tìm hiểu được vào học tập và sinh hoạt hàng ngày.

▪ *Bước 2: Xác định danh mục các minh chứng sẽ thu thập*

Giáo viên có thể hướng dẫn học sinh xác định danh mục các minh chứng cần thu thập như sau (Các minh chứng này có thể thay đổi tùy vào đối tượng học sinh và điều kiện dạy học cụ thể):

- Các minh chứng cần thu thập:

Các bản tóm tắt những điều đã học (bằng sơ đồ, hình ảnh, ...) cùng *các ghi chú* (viết trực tiếp vào mỗi bản tóm tắt) về việc mỗi bản tóm tắt này đã được chia sẻ với bạn bè, thầy cô và những người khác như thế nào (Khi nào? Ở đâu? Cách chia sẻ là gì?) hoặc file ghi âm, ghi hình phần học sinh trình bày các tóm tắt về những điều đã được học.

Các bản sửa chữa cá nhân (một bài tập hay một sản phẩm học tập đã sửa chữa theo nhận xét của thầy cô) hoặc *bản báo cáo* (TH-THT-01) về các việc em đã sửa chữa và sửa chữa như thế nào;

Một *bản báo cáo* (TH-THT-02) về những nội dung em đã trao đổi với bạn bè, cha mẹ và những người khác (Nội dung trao đổi là gì? Trao đổi với ai? Em học hoặc rút ra được những gì?);

Một *bản báo cáo* (TH-THT-03) về các thông tin liên quan đến nội dung bài học em đã tìm hiểu được bằng cách đặt câu hỏi với thầy cô, bạn bè và những người khác (Em đã tìm hiểu về thông tin gì? Em đã đặt câu hỏi gì? Với ai? Thông tin em thu nhận được là gì?);

Một *bản báo cáo* (TH-THT-04) về những gương người tốt em tìm hiểu được và những việc em đã làm bằng cách áp dụng những điều tìm hiểu được (Gương tốt nào được em tìm hiểu? Những điều đáng quý nào em tìm hiểu được từ gương tốt đó? Em đã áp dụng những điều đó như thế nào?)

Trong ví dụ này, danh mục các minh chứng có đề cập đến bản tóm tắt những điều đã học và các bản báo cáo khác nhau, gồm TH-THT-01, TH-THT-02, TH-

THT-03, TH-THT-04, giáo viên cần phải hướng dẫn cụ thể về cách thực hiện các bản này. Với học sinh tiểu học, giáo viên có thể cung cấp mẫu cho bản tóm tắt và các bản báo cáo. Dưới đây là minh họa cho bản tóm tắt và một bản báo cáo (bản báo cáo TH-THT-01) (xem Hình 2 và Hình 3):

BẢN TÓM TẮT VỀ

(Nơi học sinh trình bày phần tóm tắt của mình)

- Em đã chia sẻ bản tóm tắt này với ai? Khi nào? Ở đâu?
- Cách em đã dùng để chia sẻ bản tóm tắt là gì?

Hình 2: Bản tóm tắt những điều đã học

TH-THT-01

BẢN SỬA CHỮA SAI SÓT QUA LỜI NHẬN XÉT CỦA THẦY CÔ

STT	Ngày	Sai sót của em	Thầy (cô) đã nhận xét:	Em đã sửa chữa như thế nào?

Hình 3: Bản báo cáo TH-THT-01

Sau khi thực hiện xong bước 1 và bước 2, học sinh sẽ xây dựng được *Bản định hướng* (xem Hình 4):

▪ **Bước 3: Thiết lập thang đánh giá**

① Đánh giá việc xây dựng hồ sơ học tập của học sinh (xem Bảng 1 và Hình 5):

BẢN ĐỊNH HƯỚNG

Mục đích của hồ sơ học tập: *Hồ sơ học tập này cho thấy sự cố gắng của em để phát triển khả năng tự học, tự hoàn thiện*

STT	Mục tiêu học tập	Nhiệm vụ học tập	Các minh chứng cần thu thập
1	Tổng kết và trình bày được những điều đã học.	Tóm tắt những điều đã học bằng các hình thức phù hợp và chia sẻ với bạn bè, thầy cô và những người khác.	Các bản tóm tắt (bằng sơ đồ, hình ảnh, ...) và các ghi chú về việc chia sẻ. <i>File ghi âm, ghi hình</i> phần trình bày các tóm tắt về những điều đã được học.
2	Nhận ra và sửa chữa sai sót qua lời nhận xét của thầy cô.	Thực hiện tất cả các sửa chữa dựa trên nhận xét của thầy cô trong các hoạt động học tập.	Các bài tập hay <i>sản phẩm học tập</i> đã sửa chữa Bản báo cáo về những điều đã sửa chữa.
3	Tự củng cố và mở rộng hiểu biết thông qua việc học hỏi thầy cô, bạn bè và người khác.	Trao đổi với bạn bè, cha mẹ và những người khác về những gì đã học được.	<i>Bản báo cáo</i> về những nội dung đã trao đổi với bạn bè, cha mẹ và những người khác.
		Tìm hiểu thêm các thông tin liên quan đến nội dung bài học bằng cách đặt câu hỏi với thầy cô, bạn bè và những người khác.	<i>Bản báo cáo</i> về các thông tin đã tìm hiểu được bằng cách đặt câu hỏi với thầy cô, bạn bè và những người khác.
4	Học tập và làm theo những gương người tốt.	Tìm hiểu về những gương người tốt và áp dụng những điều tìm hiểu được vào học tập và sinh hoạt hàng ngày.	<i>Bản báo cáo</i> về việc học tập và làm theo gương người tốt.

Thể hiện quyết tâm của em¹:

¹ Đây là phần để học sinh tự thể hiện quyết tâm của bản thân. Học sinh có thể dùng một câu nói, một hình vẽ hay bất cứ điều gì các em có thể nghĩ ra để thể hiện quyết tâm của mình.

Hình 4: Bản định hướng trong hồ sơ học tập của học sinh

Bảng 1: Tiêu chí đánh giá việc xây dựng hồ sơ học tập

TIÊU CHÍ	MỨC ĐỘ		
	Mức 1 (Chưa đạt)	Mức 2 (Đạt)	Mức 3 (Tốt)
Số lượng các minh chứng	Không có hoặc có nhưng chưa đầy đủ	Đủ các minh chứng	Các minh chứng đầy đủ và phong phú
Chất lượng các minh chứng	Không thể hiện được hoặc thể hiện không rõ các mục tiêu học tập	Ở mỗi mục tiêu học tập, đa số các minh chứng thể hiện được mục tiêu học tập	Ở mỗi mục tiêu học tập, tất cả các minh chứng đều thể hiện rất rõ mục tiêu học tập
Việc sắp xếp các minh chứng	Sắp xếp chưa gọn gàng, chưa ngăn nắp	Sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp	Sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp, khoa học và có sáng tạo

PHIẾU ĐÁNH GIÁ VIỆC XÂY DỰNG HỒ SƠ HỌC TẬP		
Hồ sơ học tập của:		
Tiêu chí	Mức đạt được	Giải thích/nhận xét ¹
Số lượng các minh chứng		
Chất lượng các minh chứng		
Việc sắp xếp các minh chứng		
Đánh giá chung: Mức đạt được:Nhận xét:		
<small>¹ Học sinh sẽ viết giải thích khi thực hiện tự đánh giá; các học sinh tham gia đánh giá đồng đẳng và giáo viên sẽ viết nhận xét khi đánh giá hồ sơ học tập.</small>		

Hình 5: Phiếu đánh giá việc xây dựng hồ sơ học tập

② Đánh giá giá sự tiến bộ của học sinh trong trên khía cạnh “Tự học, tự hoàn thiện” thông qua hồ sơ học tập (xem Bảng 2, Hình 6):

Như đã trình bày, các phiếu đánh giá thiết lập sẽ được sử dụng ở tất cả các bước của giai đoạn đánh giá, gồm: tự đánh giá của học sinh, đánh giá đồng đẳng, giáo viên

Bảng 2: Tiêu chí đánh giá khả năng “Tự học, tự hoàn thiện”

TIÊU CHÍ	MỨC ĐỘ		
	Mức 1 (Cần cố gắng)	Mức 2 (Đạt)	Mức 3 (Tốt)
Tổng kết và trình bày được những điều đã học	- Tổng kết chưa đầy đủ, các nội dung tổng kết chưa khái quát được những điều đã học; hình thức tổng kết chưa phong phú. - Không chia sẻ hoặc chỉ chia sẻ được một số tổng kết đã thực hiện.	- Tổng kết được những điều đã học bằng hình thức phù hợp; nội dung tổng kết khái quát được những điều đã học. - Có chia sẻ các tổng kết với mọi người.	- Tổng kết được những điều đã học bằng nhiều hình thức khác nhau, cách tổng kết sáng tạo; nội dung tổng kết khái quát rất tốt những điều đã học. - Chia sẻ tốt, có hiệu quả các tổng kết với mọi người.
Nhận ra và sửa chữa sai sót qua lời nhận xét của thầy cô	Chỉ nhận ra và sửa chữa được một số sai sót hoặc chỉ sửa chữa được một phần của sai sót.	Nhận ra và sửa được các sai sót.	Nhận ra và sửa chữa được các sai sót một cách hiệu quả, sáng tạo.
Tự củng cố và mở rộng hiểu biết thông qua việc học hỏi thầy cô, bạn bè và người khác	- Thực hiện các trao đổi chưa phù hợp hoặc chỉ thực hiện rất ít trao đổi để tự củng cố những gì đã học được. - Các thông tin tìm hiểu được chưa nhiều, cách đặt câu hỏi chưa phù hợp.	- Thực hiện được các trao đổi phù hợp để tự củng cố những gì đã học được. - Tìm hiểu được các thông tin có liên quan với nội dung bài học bằng cách đặt câu hỏi phù hợp.	- Thực hiện được các trao đổi hiệu quả, sáng tạo để tự củng cố những gì đã học được. - Tìm hiểu được một lượng thông tin phong phú và thú vị liên quan đến nội dung bài học bằng cách đặt câu hỏi phù hợp, sáng tạo.
Học tập và làm theo những gương người tốt	- Tìm hiểu rất ít các gương người tốt, chưa nhận ra đầy đủ những điều đáng quý từ gương người tốt. - Chưa áp dụng hoặc chỉ áp dụng được một số ít những điều tìm hiểu được vào học tập và sinh hoạt hàng ngày.	- Tìm hiểu được các gương người tốt và nhận ra được những điều đáng quý từ gương người tốt. - Có áp dụng những điều tìm hiểu được vào học tập và sinh hoạt hàng ngày.	- Các gương người tốt tìm hiểu được rất phong phú, đa dạng và những điều đáng quý từ gương người tốt đã được nhận ra đầy đủ, đặc biệt. - Áp dụng hiệu quả, sáng tạo những điều tìm hiểu được vào học tập và sinh hoạt hàng ngày.

PHIẾU ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG “TỰ HỌC, TỰ HOÀN THIỆN”		
Họ và tên học sinh:		
Tiêu chí	Mức đạt được	Giải thích/nhận xét
Tổng kết và trình bày được những điều đã học		
Nhận ra và sửa chữa sai sót qua lời nhận xét của thầy cô		
Tự củng cố và mở rộng hiểu biết thông qua việc học hỏi thầy cô, bạn bè và người khác		
Học tập và làm theo những gương người tốt		
Đánh giá chung: Mức đạt được:Nhận xét:		

Hình 6: Phiếu đánh giá khả năng “Tự học, tự hoàn thiện”

PHIẾU ĐÁNH GIÁ VIỆC XÂY DỰNG HỒ SƠ HỌC TẬP

Hồ sơ học tập của:

Tiêu chí	Tự đánh giá		Đánh giá của các bạn ¹		Đánh giá của GV	
	Mức đạt được	Giải thích	Mức đạt được	Nhận xét	Mức đạt được	Nhận xét
Số lượng các minh chứng						
Chất lượng các minh chứng						
Việc sắp xếp các minh chứng						

Nhận xét chung: Nhận xét của bản thân:
 Nhận xét của các bạn:
 Nhận xét của giáo viên:

¹ Đây là phần dành cho các đánh giá, nhận xét chung của nhóm các học sinh tham gia đánh giá đồng đẳng.

Hình 7: Phiếu đánh giá việc xây dựng hồ sơ học tập

PHIẾU ĐÁNH GIÁ VIỆC XÂY DỰNG HỒ SƠ HỌC TẬP

Họ và tên học sinh:

Tiêu chí	Tự đánh giá		Đánh giá của các bạn		Đánh giá của GV	
	Mức đạt được	Giải thích	Mức đạt được	Nhận xét	Mức đạt được	Nhận xét
Tổng kết và trình bày được những điều đã học						
Nhận ra và sửa chữa sai sót qua lời nhận xét của thầy cô						
Tự củng cố và mở rộng hiểu biết thông qua việc học hỏi thầy cô, bạn bè và người khác						
Học tập và làm theo những gương người tốt						

Nhận xét chung: Nhận xét của bản thân:
 Nhận xét của các bạn:
 Nhận xét của giáo viên:

Hình 8: Phiếu đánh giá khả năng “Tự học, tự hoàn thiện”

đánh giá. Giáo viên có thể sử dụng các phiếu này cho từng bước đánh giá một cách độc lập hoặc sử dụng chung 01 phiếu cho cả 3 bước của giai đoạn đánh giá. Trong trường hợp sử dụng chung 01 phiếu đánh giá, phiếu đánh giá cần được thiết kế phù hợp để thuận tiện cho việc viết các nhận xét, bình luận, đánh giá.

Ví dụ: Với 02 phiếu đánh giá đã minh họa ở trên, để có thể sử dụng chung 01 phiếu cho cả 3 bước (tự đánh giá, đánh giá đồng đẳng, giáo viên đánh giá), có thể thiết kế 02 phiếu này như sau (xem Hình 7, Hình 8):

- Bước 4: Xây dựng và hoàn thiện hồ sơ học tập

Hình 9: Hồ sơ học tập của học sinh tiểu học

Học sinh xây dựng và hoàn thiện hồ sơ học tập của mình. Dưới đây là hai mẫu bìa hồ sơ học tập do học sinh tiểu học thực hiện (xem Hình 9):

3. Kết luận

Hồ sơ học tập cho phép tạo ra một bức tranh toàn cảnh về hoạt động học tập của mỗi cá nhân học sinh ở các khía cạnh khác nhau, cho phép các em thấy được sự tiến bộ của bản thân. Ngoài ra, hồ sơ học tập cung cấp các thông tin nhất quán, liên tục, xác đáng, có minh chứng về sự tiến bộ của học sinh trong suốt quá trình học tập, cho phép các em được tham gia tích cực vào toàn bộ quá trình đánh giá, phát huy khả năng tự đánh giá của học sinh. Đánh giá thông qua hồ sơ học tập tạo điều kiện và khuyến khích sự thảo luận giữa giáo viên và học sinh trong quá trình đánh giá, khiến cho quá trình đánh giá trở nên thú vị và nhẹ nhàng đối với học sinh tiểu học. Khi thực hiện đánh giá qua hồ sơ học tập, giáo viên cần là người hướng dẫn và đồng hành cùng học sinh trong suốt quá trình xây dựng hồ sơ học tập.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bryant, S. L., & Timmins, A. A. (2002), *Portfolio assessment: Instructional guide (2nd Ed.)*, Hong Kong: Hong Kong Institute of Education.
- [2] Birgin, O., & Baki, A. (2007), *The use of portfolio to assess student's performance*, Journal of Turkish Science Education, 4(2), p.75–90.
- [3] Cain, M., Edwards-Henry, A.-M., & Rampersad, J. (2005), *Developing portfolios for integrating teaching, learning and assessment*, The University of the West Indies: Multimedia Production Centre.
- [4] Buckley, S., Coleman, J., Davison, I., Khan, K. S., Zamora, J., Malick, S., Morley, D., Pollard, D., Ashcroft, T., Popovic, C., & Sayers, J. (2009), *The educational effects of portfolios on undergraduate student learning: A Best Evidence Medical Education (BEME) systematic review*, Medical Teacher, 31(4), p.282–298.
- [5] Butler, P. (2006), *A review of the literature on portfolios and electronic portfolios*, ECDF EPortfolio Project, p.1–23.
-

BUILDING PORTFOLIOS FOR THE ASSESSMENT OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Tran Duong Quoc Hoa

Email: hoatdq@dnpu.edu.vn
Dong Nai University
No.4 Le Quy Don, Tan Hiep, Bien Hoa city,
Dong Nai province, Vietnam

ABSTRACT: *Portfolio assessment is a method that allows students to be actively involved in the assessment process, promoting their self-assessment in learning activities. Portfolio assessment is usually carried out in 2 phases: building and evaluating, in which building portfolios is considered the central stage. This article clarifies the process of building portfolios used in assessing the learning of primary school students. A specific illustration on building portfolios to assess the progress of primary school students has also been made as a template for primary school teachers when applying portfolio assessment method in the process of teaching.*

KEYWORDS: Portfolio, assessment and learning, primary school students.